

HRVATSKI SABOR

KLASA: 711-01/20-01/05

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 14. listopada 2020.

Hs**NP*711-01/20-01/05*65-20-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3., a u svezi članka 165. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zaključka o obvezivanju Vlade Republike Hrvatske na donošenje odluke kojom se produžuje rok trajanja posebnih okolnosti propisanih člankom 25.a Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima i rok trajanja posebnih okolnosti propisan člankom 8. stavkom 1. Zakona o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti do donošenja izmjena i dopuna Ovršnog zakona, te izmjena članka 8. stavka 1. Zakona o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti*, koji su predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijeli Klub zastupnika zeleno-lijevog bloka i Klub zastupnika SDP-a, aktom od 14. listopada 2020. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njihovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klubovi su odredili Tomislava Tomaševića, Peđu Grbina, Sandru Benčić, Arsena Bauka, Radu Borić, Vesnu Nad, Katarinu Peović i Mišela Jakšića, zastupnike u Hrvatskome saboru.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika zeleno-lijevog bloka

Klub zastupnika SDP-a

Zagreb, 14.10.2020

Hs**NP*711-01/20-01/05*6532-20-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijenio:	14-10-2020
Klasifikacijska oznaka:	Org. I
711-01/20-01/05	65
Uradzbeni broj:	Pril.
6532-20-01	A-

PREDsjEDNIKU HRVATSKOG SABORA

PREDMET: Prijedlog zaključka o obvezivanju Vlade Republike Hrvatske na donošenje odluke kojom se produžuje rok trajanja posebnih okolnosti propisanih člankom 25.a Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima i rok trajanja posebnih okolnosti propisan člankom 8. stavkom 1. Zakona o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti do donošenja izmjena i dopuna Ovršnog zakona, te izmjena članka 8. Stavka 1. Zakona o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti.

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. i članka 165. Poslovnika Hrvatskog sabora, Klub zastupnika zeleno-lijevog bloka i Klub zastupnika SDP-a podnose Prijedlog zaključka o obvezivanju Vlade Republike Hrvatske na donošenje odluke kojom se produžuje rok trajanja posebnih okolnosti propisanih člankom 25.a Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (»Narodne novine«, br. 68/18, 2/20, 46/20 i 47/20) i rok trajanja posebnih okolnosti propisan člankom 8. stavkom 1. Zakona o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti (»Narodne novine«, broj 53/20), te izmjena članka 8.st.1 Zakona o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti do donošenja izmjena i dopuna Ovršnog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u njihovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, određeni su zastupnici: Tomislav Tomašević, Peđa Grbin, Sandra Benčić, Arsen Bauk, Rada Borić, Vesna Nađ, Katarina Peović i Mišel Jakšić.

Tomislav Tomašević
Predsjednik Kluba zastupnika zeleno – lijevog bloka

Arsen Bauk
Predsjednik Kluba zastupnika SDP-a

Na temelju članka 165. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“ br. 81/13., 113/16., 69/17. i 29/18, 53/20.), Klub zastupnika zeleno-ljevog bloka i Klub zastupnika SDP-a predlažu da Hrvatski sabor donese sljedeći

ZAKLJUČAK

Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da do 18.10.2020.g. donese i objavi Odluku kojom se produžuje rok trajanja posebnih okolnosti propisanih člankom 25.a Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (»Narodne novine«, br. 68/18, 2/20, 46/20 i 47/20) i rok trajanja posebnih okolnosti propisan člankom 8. stavkom 1. Zakona o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti (»Narodne novine«, broj 53/20) do donošenja izmjena i dopuna Ovršnog zakona.

OBRAZLOŽENJE

Zakonom o dopuni Zakona o provedbi ovrhe nad novčanim sredstvima (NN 47/2020) dodani su članci 25.a i 25.b kojima se regulira postupanje FINA-e u posebnim okolnostima. Kao posebne okolnosti navedene su okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu. Također, nalaže se FINA-i da za vrijeme trajanja navedenih posebnih okolnosti zastane s provedbom ovrhe na novčanim sredstvima u odnosu na ovršenike koji su fizičke osobe. Člankom 25.b regulira se pitanje zastoja tijeka kamata na način da za vrijeme trajanja posebnih okolnosti ne teče zatezna kamata, niti će FINA obračunati zateznu kamatu koja je određena u osnovi za plaćanje za razdoblje trajanja posebnih okolnosti.

Zakonom o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti, u članku 8. propisuje se da se trajanje posebnih okolnosti utvrđuje od dana stupanja na snagu ovog Zakona do isteka roka od tri mjeseca nakon njegova stupanja na snagu, te da se taj rok odlukom Vlade RH može produžiti za tri mjeseca.

Prema evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u rujnu 2020. u evidenciju nezaposlenih novoprijavljene su ukupno 20.404 osobe (14,3 % više nego u rujnu 2019. godine), i to: 13.984 osobe izravno iz radnoga odnosa (68,5 %), 131 osoba iz drugih poslovnih aktivnosti (0,6 %), 2.767 osoba iz redovitog školovanja (13,6 %) te 3.522 osobe iz neaktivnosti (17,3 %). S obzirom na djelatnost prethodnoga zaposlenja, izravno iz radnog odnosa najviše je osoba došlo iz sljedećih djelatnosti:

- Pružanje smještaja, priprema i usluživanje hrane – 4.309 osoba ili 30,8 %;
- Trgovina na veliko i malo – 1.857 osoba ili 13,3 %;
- Prerađivačka industrija – 1.771 osoba ili 12,7 %;
- Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti – 1.066 osoba ili 7,6 %;
- Građevinarstvo – 776 osoba ili 5,5 %.

Krajem rujna 2020. godine u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje registrirane su 147.434 nezaposlene osobe. U usporedbi s rujnom 2019. godine broj nezaposlenih povećan je za 31,2 % ili 35.058 osoba.

Nesumnjivo je da su posljedice COVID-19 epidemije imale značajan utjecaj na tržište rada, ali i na prihode kućanstava. U drugom kvartalu 2020. zabilježen je drastičan pad BDP-a od čak 15,1 % prema podacima DZS-a. Vlada je početkom svibnja izmijenila Zakon o provedbi ovrhe nad novčanim sredstvima, te donijela Zakon o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti kako bi smanjila negativan utjecaj COVID-19 krize na građane i kvalitetu života. Nakon isteka 3 mjeseca od proglašenja posebnih okolnosti, Vlada je produžila trajanje posebnih okolnosti za još dodatna tri mjeseca.

Nažalost, situacija i u zdravstvenom i gospodarskom smislu se nije promjenila na bolje: svaki dan raste broj zaraženih COVID-19, pripremaju se nova ograničenja koja će imati dodatan utjecaj na gospodarstvo i tržište rada, a poslijedice i na primanja građana i njihovu mogućnost održavanja egzistencijalnog minimuma.

Zbog tih razloga smatramo da je nužno da se omogući produženje takozvanog moratorija na ovrhe i na novčanim sredstvima i druge vrste ovršnih postupaka, sve dok se ne izmjeni Ovršni zakon i Zakon o provedbi ovrha nad novčanim sredstvima kojima se mora:

- osigurati veći stupanj zaštite dužnika
- ugraditi mehanizme individualiziranog pristupa planu otplate dugova
- posebno regulirati zakonske zatezne kamate za slučaj ovrhe
- propisati obavezu sudovima da po službenoj dužnosti paze na zastaru dugovanja
- ograničiti vremenski period blokade računa privatnih i pravnih osoba za koje FINA mora napraviti plan otplate dugovanja i reprogram duga s dužnikom i vjerovnikom - kako bi se spriječile dugotrajne blokade računa
- ograničiti mogućnost ovrhe nad nekretninama na one vrijednosti dugovanja koje su u odnosu s vrijednošću nekretnine (princip razmjernosti) kako bi se spriječile ovrhe nad nekretninama vrijednosti i do 20 puta veće od iznosa dugovanja
- ograničiti mogućnost ovrhe nad nekretninom koja je jedini dom ovršenika/ovršenice
- ograničiti praksu prodaje duga agencijama za naplatu potraživanja
- osigurati sredstva za besplatnu pravnu pomoć u ovršnom postupku, kao i tražiti vraćanje pravne pomoći neukoj stranci na sudove
- definirati procese digitalizacije i povećati transparentnost koje će omogućiti efikasnije vođenje i objedinjavanje postupaka
- promijeniti cenzusne osnovice prihoda i ostalih prihodovno-vezanih instituta koji podliježu ovrhama kako bi se osigurao egzistencijalni minimum za sve građane
- dugove građana s niskim i neredovitim primanjima i bez primanja oslobođiti plaćanja troškova i kamata na dug, dakle omogućiti im otplatu čiste glavnice na rate, i to onima koji imaju prihod do medijalne plaće

- promijeniti redoslijed naplate u ovršnim postupcima

Produženje moratorija na ovrhe nema za cilj neograničeno produljenje mjera za cijelo vrijeme COVID-19 pandemije već do uređenja instituta ovrhe i ovršnog postupka, te postupka vezanog za ovrhu nad novčanim sredstvima kako bi se zaštitilo najranjivije društvene skupine i osobe koje žive u riziku od siromaštva ili u siromaštvu, te kako bi se osigurao pravedniji položaj ovršenika u ovršnom postupku odnosno jednakost oružja stranaka u postupku.

Posebno je važno spriječiti novi val blokada računa i nemogućnost sudjelovanja građana u finansijskim transakcijama: prema podacima FINA-e nakon ukidanja moratorija krenut će se u ovrhe u 174.000 ovršnih predmeta kojima će biti ovršeno 101.000 građana, od čega 47.000 građana koji do sada nisu bili ovršeni. Uz navedeno, prema informacijama iz FINA-e postoji još 170.000 ovršnih prijedloga koji stoje u ladicama javnih bilježnika, a iskustvo pokazuje da će 85 posto njih, što je oko 145.000 dugova, uskoro postati pravomoćno i biti predano FINI da ovrši dužnike. U situaciji gospodarske krize i značajnog pada BDP-a, u kojoj je ključno ublažiti pad privatne potrošnje kako ne bismo ušli u dugotrajanu recesiju, ovakav val potencijalnih blokada računa građana i egzistencijalne ugroženosti treba izbjegći i osigurati ravnotežu između legitimnog zahtjeva za naplatu dugovanja i položaja dužnika.